

Polskim bohaterem z różnych epok. 159. rocznica bitwy pod Dobrą i 69. rocznica stracenia generała „Nila”

24.02.2022 14:09 Tomasz Walczak / BRP

kategoria: **Aktualności**

Sto lat niepodległości

Łódź w historii

3 Maja

24 lutego to data dwóch ważnych wydarzeń w historii Polski i Łodzi. Choć od siebie dzieli je kilkadziesiąt lat, to są one wynikiem postaw patriotycznych naszych przodków. Tego dnia, w 1863 roku rozegrała się bitwa pod Dobrą - największa potyczka Powstania Styczniowego na terenie obecnego województwa łódzkiego. Również 24 lutego, ale 90 lat później - w 1953 roku - komunistyczny Urząd Bezpieczeństwa zamordował generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila”, szefa Kedywu Armii Krajowej w czasie II wojny światowej.

Powyższe rocznice skłoniły wiceprezydenta Łodzi Adama Wieczorka oraz przewodniczącego Rady Miejskiej w Łodzi Marcina Gołaszewskiego do złożenia kwiatów i zapalenia zniczy w miejscach symbolicznych dla tych wydarzeń. Przedstawiciele samorządu spotkali się z członkami Związku Legionistów Polskich i Ich Rodzin, kultywujących tradycje powstańcze, na Starym Cmentarzu w Łodzi, gdzie mieści się grób Marii i Stanisława Piotrowiczów, uczestników bitwy pod Dobrą z 1863 roku. Również na ten nekropolii pochylono głowy nad sarkofagiem, gdzie pochowani są inni uczestnicy Powstania Styczniowego.

Znicze pamięci zapłonęły też przed tablicą upamiętniającą generała Augusta Emila Fieldorfa „Nila”, która mieści się na fasadzie kamienicy przy ulicy Adama Próchnika 39. To właśnie w tym budynku w latach 1947-1950 mieszkał generał "Nil" i to właśnie tutaj aresztowali go funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w 1950 roku.

Bitwa pod Dobrą

24 lutego 1863 roku w podłódzkiej miejscowości Dobra doszło do starcia 300- osobowego oddziału Powstańców Styczniowych z armią rosyjską wspieraną przez kozaków. Po trzykrotnie, nieudanej próbie powstrzymania rosyjskiego ataku Polacy wycofali się, ponosząc ogromne straty. W bitwie zginęło 60 powstańców, z których większość pochowana jest na cmentarzu w Dobrej.

W bitwie wstąpiła się szczególnie pochodząca z okolic Łodzi szlachcianka Maria Piotrowiczowa. Młoda, odważna kobieta, wychowana w duchu patriotycznym, brała w powstaniu czynny udział na równi z mężczyznami. W bitwie pod Dobrą wykazała się dobrymi umiejętnościami żołnierskimi - zabiła jednego z żołnierzy rosyjskich, drugiego raniła. Zginęła, po odmowie poddania się i została pochowana na łódzkim cmentarzu przy Ogrodowej.

Generał August Emil Fieldorf „Nil”

Generał August Fieldorf „Nil” w czasie II wojny światowej był szefem Kedywu, czyli kierował walką bieżącą Armii Krajowej z niemieckim okupantem. Jego patriotyczna ścieżka nie rozpoczęła się jednak w 1939 roku, a swój los z wojskiem złączył już w 1914 roku, gdy wstąpił do Legionów Polskich. W okresie międzywojennym brał udział m.in. w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 roku, był też zawodowym żołnierzem, członkiem wielu stowarzyszeń o charakterze patriotycznym. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku, działał w konspiracyjnym Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. To właśnie jemu powierzono zadanie stworzenia i kierowania głęboko zakonspirowaną organizacją „Niepodległość” o kryptonimie „NIE”, przygotowującej do działań w warunkach okupacji sowieckiej. W 1945 roku rosyjskie NKWD aresztowało go i zesłało na Ural. W sowieckich łagrach nie został rozpoznany i przebywał tam pod fałszywym nazwiskiem. Do Polski wrócił w 1947 roku. Ujawnił się, ale nie podjął już walki konspiracyjnej z komunistyczną władzą. Mimo tego, ta, rękami funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w Łodzi, aresztowała go i po sfigowanym procesie skazała na karę śmierci. Wyrok wykonano 24 lutego 1953 roku.

